

SLOVENSKI NAROD.

Izjava vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.

inzerati: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupčijski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslano, preklile, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Zenske ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.

Vprašanjem glede inzeratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflcova ulica št. 5, pritrčno. — Telefon št. 304.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		v inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	K 300—	celoletno	K 480—
polletno	150—	polletno	240—
3 mesečno	75—	3 mesečno	120—
1	25—	1	40—

Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici. Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje

Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.

Rokopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 1'20 K

Poštnina plačana v gotovini.

Koroški Slovenci in pokret za združitev z Nemčijo.

Čim so koroške oblasti prevzele od plebiscitne komisije upravo v svoje roke, so jele sistematično zatirati slovenski živelj z očitnim namenom, zatreti vsak najmanjši pojav slovenske narodne misli. Zastorile so vse slovenske šole, spodbile slovenske učitelje in uradnike ter iztirale slovenski jezik iz vseh uradov. To jim še ni zadostovalo. Jeli so z vso brutalnostjo nastopati proti vsem tistim, ki so jih imeli na sumu, da so pri plebiscitu glasovali za Jugoslavijo. Za Slovence obstoječi zakoni niso več veljali. Sodniki in upravni uradniki so vse zakone tolmačili tako, da so bili na škodo Slovence, ki si je iskal pravno pomoč. Slovensko prebivalstvo je bilo postavljeno izven zakona: Slovenec ni našel pravice, ako si jo je iskal pri sodišču, še manj pa pri politični oblasti. Bil je brezpravna raja, ki ga je vsakdo lahko brez kazni napadel in pobil na tla kakor psa. V takih razmerah se ni čuditi, da je fanatizirana nemška in nemškutarska sodrga izrabljala ta položaj ter započela proti Slovincem borbo na nož do popolnega nasilnega iztrebljenja. Izmed Slovincem ni bil nihče več varen življenja, ne imetja. Poboji in umori so bili na dnevnem redu. Objestna nemška sodrga je požigala slovenske domove. Koroški Slovenec je trpel in vdano prenašal težak jarem, zaupajoč trdno, da ni daleč čas, ko nad koroško Slovenijo znova razprostre svoje peruti beli jugoslovenski orol. Toda potekali so tedni, meseci, a trpljenja ni bilo konca, nikjer nade, da se udeležiti vseh vseh slovenskega koroškega ljudstva o zopetnem prihodu vojske Kraljevice Marka.

V tem razpoloženju se ni čuditi, ako je »Koroški Slovenec« glasil našega koroškega ljudstva, dne 18. maja priobčil članek, v katerem pravi med drugim:

»Na slovenskem Koroškem vlada nemški »Heimatsdienst«, ki pozna seveda samo en namen, in ta je, da se nas čim prej popolnoma germanizira.

Pod staro Avstrijo se nas je tudi germaniziralo. Toda takrat ni smel vsak falot pod zaščito »Heimatsdienst« proti zavednim Slo-

vincem delati, kar je hotel. To, kar sedaj počenjajo razni od »Heimatsdienst« plačani in najeti negati, da ostrašijo in prepodijo zavedne Slovence, presega vse meje in vse postave.

Skratka: koroški »Heimatsdienst« dela, kar hoče in mu ne pride tudi dunajska vlada do živga, ker je očitno preslaba in ker imajo posamezne kronovine preveč samostojnosti.

Ce pride Avstrija k Nemčiji, je pričakovati, da bo Nemčija s samostojnostjo kronovin takoj posmetla in napravila red. Ponemčevalo se bo nas mogoče pozneje tudi še, toda gotovo ne na tak nasilen način kakor sedaj.

Nemčija že sedaj skuša dobiti najboljše gospodarske zveze z Jugoslavijo in bo to potem, ko bo sama na Jugoslavijo mejila, gotovo še bolj pospeševala. Že za to ji bo na tem ležeče, da se ne bodo godile nepostavnosti.

Toda še nekaj drugega je mogoče. Kadar si bo Nemčija malo opomogla, ne bo ostala na Karavankah, temveč bo šla naprej do Trsta, ker potrebuje Jadransko morje in Trst. Ta »Durchbruch« se bo prav tako hitro izvršil, kakor v svetovni vojni. Za ta slučaj pa pridemo z drugimi Slovenci, ki so sedaj v Jugoslaviji in v Italiji, zopet skupaj, in raznarodovanje se bo ustavilo, ker bomo močnejši.

Prej ali slej se bo torej zgodilo, da pride Nemčija na Karavanke, in če stokrat oficijalni krogi v Avstriji rajši vidijo, da se o tem ne govori.

Na Karavankah pa Nemčija ne bo ostala in zato za nas nič ne bo hujše, če bodo na Koroškem pristni Nemci delali red; da pa pojdejo do morja, je gotovo in tudi s tem koroški Slovenci ne bomo oškodovani.

Ce bo to antanti prav, nam je tudi.

Ta izjava »Koroškega Slovenca« je veleznačilna, ker nam izpričuje, da je trpljenje našega naroda na Koroškem doseglo svoj višek in ustvarilo razpoloženje, ki ga mi Jugoslovenci, ki uživamo, a ne znamo ceniti svobode, ne moremo prav pojmovati. Koroški Slovenec je,

kakor se zdi, pokopal vse visoko leteče misli o skorajšnji osvoboditvi in pričakuje, kako paradokso se to sliši, rešitve sedanjih muk in trpljenja od — pruskega jarma.

Razumemo obup, ki se je postal našega koroškega ljudstva spričo sistematične gonje na Koroškem proti vsemu, kar čuti in misli slovensko, vendar pa se nam zdi, da je ipak še nekoliko prezgodaj, se popolnoma vdajati tisti zdvojenosti in malodušnosti, ki jih je navdahnila z nesrečno mislijo, da je zanje najbolje, ako izženo avstrijskega vruga s pruskim belceubom.

Storite svojo dolžnost!

V nedeljo, dne 29. maja, je položila Jugoslovenska Matica na svojem običnem zboru račun o svojem dosedanjem delu. Jasno in prepričljivo govori ta račun, da je storila Jugoslovenska Matica svojo dolžnost v polni meri in da se je z delom uveljavila kot naša najpomembnejša obrambna organizacija.

Občni zbor pa je tudi pokazal v vsej jasnosti ogromne naloge, ki še čakajo Jugoslovensko Matico in ki jih more izvršiti le, če jo podpre ves jugoslovenski narod. Če ta stori svojo dolžnost.

Zato storite svojo dolžnost. Kakor je storila Jugoslovenska Matica svojo. Posebno Vam, vrlim delegatijam in delegatom, kliče mo to, ki ste se na običnem zboru Jugoslovenske Maticе prepričali, da brez nje omaga naš zatirani živelj.

Vemo dobro, da je premnogi od Vas že storil v polni meri svojo dolžnost. Enako dobro pa veste tudi vi, da je danes šele mal del jugoslovenskega naroda včlanjen v Jugoslovenski Matici. Toda mi rabimo nujno vseh in zato idite med narod in kakor apostoli zatiranih pridobivajte njim podpornikov, članov Jugoslovenske Maticе. Vse podružnice morajo doseči, da ni hiše na deželi in v mestu, katere gospodar bi ne bil član Jugoslovenske Maticе. Ne sme pa biti tudi večje vasi, da bi ne bilo v njej podružnice Jugoslovenske Maticе.

Po gostilnah in na križiščih cest nabirajte člane, podnevi in ponoči širite ljubezen do Primorcev in Korošcev. Prirejte shode in sestanke, da seznanite vse z delom Jugoslovenske Maticе, da bo-

storka vruga s pruskim belceubom.

Ni še vseh dni konec! Mrkli so bili do sedaj dnevi za Koroško. Toda zdi se, da se baš sedaj trgajo temni oblaki in da se bo v kratkem tudi za koroške Slovence zjasnilo obzorje.

V tej veri nas utrjuje besede ministrskega predsednika Nikole Pašića, potrjujejo nas v tem prepričanju pa tudi dogodki, ki se dograjujejo okrog nas in ki stoje neposredno pred pragom. Sursum corda!

do vsi, ki se zavedajo, da so Jugoslovenci, storili tudi svojo jugoslovensko dolžnost. Prirejte tedne Jugoslovenske Maticе, ki bodo združili ves vaš kraj v članstvu Jugoslovenske Maticе.

Trdno verujemo, da bodo storili delegati in delegatije podružnic svojo dolžnost. Prav tako trdno pa tudi upamo, da stori ostala javnost to, kar pričakuje od nje narod. Ne moremo verjeti, da bi Ljubljana, tako ponosna nositeljica slovenske misli, ostala pri sedanjem nizkem številu članov Jugoslovenske Maticе. In enako upamo, da podvoji Maribor in Celje število članov Jugoslovenske Maticе, da tako omogoči njegovo potrojitev. Kakor mesta, tako pa mora storiti svojo dolžnost tudi podeželje, in kakor meščan, tako tudi delavec in kmet. Ni strankarska organizacija Jugoslovenska Matica in tudi ne stanovska, ampak narodna, ki pomaga vsem zatiranim. Pa naj bodo ti v selih Istre ali pa v Trstu in Gorici in naj pripadajo kateremukoli razredu. Narodu otira solze Jugoslovenska Matica, zato pa ji mora dati tudi ves narod sredstva.

Zato kličemo vsem Vam, ki sta vas zmožnost in sreča postavila na odlična mesta: Bodite vredni svojih časti, bodite pravi sodniki naroda in kažite mu pot, ki vodi k njegovi popolni svobodi, k ujedinjenju vsega naroda.

Jasna je ta vaša dolžnost in večna sramota vam, če bo morala zgodovina ugotoviti, da je bilo onemogočeno odrešenje zatiranih, ker je malodušje, ker je nezavednost voditeljev to preprečila.

Ne razredni boj in ne politična strast ne dasta izgovora, ker je nedolžna prelita kri zatiranih najmočnejši argument, ki razgali ničvost vsakega izgovora.

Naše ljudi ubijajo in jim uničujejo imetje samo zato, ker so naši, mi jim pa pomagamo tudi prav zato, ker so naši. To enostavno pravilo je neizpodbitno in ravno tako neovrgljivo nalaga vsem dolžnost, kateri se more odtegniti Jugosloven le s sramoto.

Zato storite svojo dolžnost, zato postanite član Jugoslovenske Maticе in pridobite po tem še deset novih. Kri junakov zahteva to in svojo svobodo ste s tem blagoslovili.

Politične vesti.

— Vladna kriza končana. Beograd, 2. junija. Na današnji seji ministrskega sveta sta ministra dr. Spaho in dr. Karamahmedović naznanila svojim tovarišem, kakšno razpoloženje vlada v musliman. klubu. Muslimani so kakor trdijo, posebno nezadovoljni vsled neobjektivnosti bosanskih radikalcev. Vlada je izjavila, da bo zvesto izvrševala obveznosti sporazuma in da bo delala na to, da bo takih sporadičnih ekscesov konec. Nato se je seja prekinila, ker se je vršila seja radikalnega kluba. Oba muslimanska ministra sta svojem klubu poročala o izjavi vlade, nakar so se v muslimanskem klubu razvila živahna debata, ki se je tikala spora z vlado. Klub je sklenil naj ministra dr. Spaho in dr. Karamahmedović prekliče in svojo demisijo, kar sta le ta popoldne tudi storila.

— Naš poslanik v Parizu. »Balkan« piše: »Vprašanje o imenovanju našega poslanika v Parizu bo brzo rešeno, ker je nujno potrebno, da se to mesto čim najprej izpolni. Za sedaj še ni v kombinaciji nobena oseba. Kakor čujemo, bo na to mesto izbran mož, ki bo imel poleg politične avtoritete tudi finančne sposobnosti, ker je računati s tem, da bo treba poiskati v inozemstvu velike kredite v svrhu unifikacije državnih dolgov in radi potrebnih za obnovo države. Z druge strani poročajo iz Beograda: Za jugoslovensko poslanika v Parizu bo najbrže imenovan bivši poslanik v Sofiji in Petrogradu, dr. Miroslav Spalajković. Ako ne bi hotel sprejeti tega mesta, potem pride v poštev g. Mate Bošković, ki je že opravljal diplomatske funkcije. Kandidatura dr. Velizarja Jankovića ne pride v poštev.

— Državni proračun. Iz Beograda poročajo: Vojno ministrstvo je vrnilo proračunski načrt v iznosu 2½ milijarde dinarjev z izjavo, da ga ne more reducirati. Zato je finančni minister dr.

Alfonz Daudet:

21

Tartarin na planinah

Roman.

Prevedel dr. Ivo Šorli.

Revež se je hropeč potil in odgovarjal nestrpnim pozivom voznikov: »En route! — All right! — Andiamo! Vorwärts!« z besedami: »Vražja rejč!« in z obupnimi kretnjami. Konji so grebli z nogami, sprevodniki kleli. Naposled se je zavzel za stvar sam vodja, velik rdeč človek v službenem jopiču in s ploščato kapo na glavi, s silo odprl vrata polpokratega voza in porinil Tartarina kakor kak zaboj vanj. Nato se je veličastno poslovil pred usnjatim zastorom in čakal z iztegnjeno roko, da dobi svoj »Trinkgeld«.

Razžaljen in jezen na vse ljudi v vozu, ki so ga sprejeli šele manu militari, se je delal Tartarin, kakor da jih niti ne vidi, potisnil desnico nazaj v žep in položil zraven sebe svoj cepin z izrazom tako slabe volje in s tako grobostjo, da bi ga človek imel za koga, ki se je pravkar izkrcal v Calaisu s parnika iz Dovra.

— Dober dan, gospod! ga tu zbudi sladak, že znan glas.

Taraskonec vzdigne oči in z grozo strmi v polni in rožnati obrazek dražestne Sonje, ki ki mu je sedela uprav nasproti pod poljškanu streho landauerja. Pod to streho se je stiskal ves zavrt v rute in odeje, tudi dolg mladenič, kateremu se je videlo med nekaterimi kodri redkih in prav tako zlatih las, kakor so

bili obodi njegovih naočnikov, samo mrtvaško blede čelo. Tartarin ni dvomil, da je mladenič Sonjin brat. Z njima pa je bila še tretja oseba, ki jo je planinec, o, le predobro poznal — Manilov — tisti grozni Manilov, ki je bil poglaj carsko palačo v zrak!...

Sonja, Manilov — strašna past! O, zdaj jim bo seveda lahko izvršiti svojo grožnjo na tem brinjskem, tako strmem prelazu, polnem prepadoval... In s tisto bliskovitostjo, ki jo rodi strah in ki pokaže nevarnost do dna, se že vidi junak v duhu na pečini kakkega brezdnega ali pa kako se guga v krošnji kakkega hrasta. Če bi zbežal? Toda kam in kako? Že se vozovi razvrščajo, že se ob zvokih trobent pomikajo dalje, dočim ponuja tropa paglavcev pri vratih majhne šopke očnic. Razburjeni Tartarin bi kar na mestu začel napad in zmel z enim samim udarcem svoje palice kozaka na svoji strani.

No, ko malo premišli, spozna, da bo bolje če stvar odloži. Ni dvoma, da izvršijo ti ljudje svojo nakano šele pozneje, v bolj neobljudenih krajih, in mogoče le najde priliko, da prej izstopi. Sicer pa njih nameni morda niti niso tako sovražni. Saj se mu Sonja s svojimi lepimi temnomodrimi očmi tako ljubeznjivo smehlja, blede mladenič ga opazuje samo z zanimanjem, in še celo Manilov je znatno prijaznejši — se je celo vljudno umaknil in mu med njim in seboj napravil prostor za nahrbtnik. Ali so bili spoznali, kako so se zmotili v njem, ko so brali v hotelski knjigi na Rigi-Kulmu slavno ime Tartarin? Hotel se je prepričati in čim bolj po domače je začel:

— Zelo me veseli, da se spet vidimo, ljuba moja mlada gospoda. Ma dovolite, da se vam predstavim! Vi se namreč motite, če mislite, da sem ta in ta, čeprav natanko vem, kdo ste vi...

— Tiho! je šepnila Sonja, ne da bi se nehala smehljati, ter s koncem svoje švedske rokavice pokazala na sedež zraven kočijaža. Tam sta sedela pod istim dežnikom tenor z manšetami in še oni drugi mladi Rus, se smejala in v italijanskem jeziku živahno pomenkovala.

Tartarinu med policisti in nihilisti ni bilo težko izbirati.

— Pa ga poznate vi tega človeka? je rekel tiho ter približal svojo glavo svezemu Sonjinemu obrazku in njenim svetlim očem, ki pa so se naenkrat stemnile in strdile, ko je samo z njimi povedala, da da.

Junaka je streslo; toda le tako kakor nas stresje v gledišču tisti sladki nemir, ko se dejanje zavozla in se zlekemo v svoj sedež, da bi še bolje slišali in videli. Ah, saj se je naenkrat začutil spet izven nevarnosti in rešen strašnih skrbi, ki so ga tlačile vso noč. Radi njih se mu je zazdela davi grenka celo švicarska kava z medom in maslom, ter se na ladji ni upal niti na krov. Zato je zdaj dihal res iz polnih pljuč, in življenje se mu je zazdelo spet lepo, a neodoljivo krasna ta dražestna Rusinja s to svojo potno čepico in tem plaščem, ki ji je segal do vratu, se ji oprijemal rok in se ovijal njene še drobčkane, a vendar čudovito elegantne postave. Ah, saj je bila skoraj še otrok s tem svojim nedolžnim sme-

hom, s tem žametnim puhom na licih in to ljubko prisrčnostjo, s katero je odevala z ruto kolena svojemu bratu: »Bo dobro tako? kaj ne, da te ne zebe?« In ta nežna, fino orokovljena ročica naj bi bila imela duševno moč in telesni pogum, da umori človeka?

Tudi njeni spremljevalci se mu zdaj, ko so se vsi tako prisrčno in nedolžno smejali, niso zdeli več tako divji. Ta smeh je bil samo na bolnikovih ustnicah nekoliko bolj prisljen in bolesten, zato pa tem šumnejši pri Manilovu, še čisto mlademu človeku, ki so mu brki šele poganjali. Kakor študentna počitnica je bil živahen, in vsak hip je iz njega izbruhnila prekipevala radost.

Tretji v njihovi družbi, tisti, ki so ga klicali za Bolibina in ki je na kozlu govoril z Italijanom, se je očitno tudi izvrstno zabaval. Pogostoma se je obračal k svojim prijateljem in jim prevajal, kar mu je pripovedoval ta laži-tenorist o svojih uspehih na petrograjski operi, in svoji sreči pri ženskah. Še prav posebno veselost je zbudil Italijan v notranjosti voza s povestjo o svojih gumbih na zapeljivih. V te gumbje so bile namreč vrezane tri note: la-do-re — l'adoré (oboževanec), poklonile pa da so mu jih tri stalne obiskovalke za slovo. Tenorist sam je bil videti na to duhovitost tako ponosen, da si je z zadovoljnostjo in bedastim izrazom gladil brke ter s tako zmagoslavjnimi pogledi motril Sonjo, da se je Tartarin že vpraševal, ali nima opraviti samo s čisto navadnimi turisti in s pravim tenoristom.

Kumanudi povabil vojnega ministra na posebno konferenco, da se definitivno dogovorita o proračunskih zahtevah vojne uprave. Dr. Kumanudi stoji na stališču, da je treba vsakega pristriči poedine postavke v proračunih raznih ministrstev, ker je finančni položaj države tak, da ne prenaša previsokih bremen. Državni dohodki bodo znašali, ako se jih najbolj optimistično sodi, 4½ milijarde dinarjev, dočim so stroški proračunjeni na 8 milijard. Primanjkljaj bi torej znašal 3½ milijarde.

— **Ostavka prometnega ministra.** »Riječ« doznava iz Beograda, da je bila ostavka dr. Velizarja Jankovića vrnjena na znanje in da bo po položju prometnega ministrstva vodil minister za javna dela Joca Jovanović.

— **Konstituiranje demokratičnega glavnega odbora.** Iz Beograda poročajo: 1. t. m. se je konstituiral glavni odbor demokratične stranke. Za predsednika je izvoljen g. Ljuba Davidović. — Izvolitev tajnikov se vrši kasneje in sicer bodo izvoljeni izven poslanskih krogov, ker jih čaka ogromen posel, ki zahteva polno zaposlenost samo pri tem delu in na mnogo časa.

— **Protest zagrebških duhovnikov proti »kancelparagrafu«.** Iz Beograda poročajo: Mnister ver je prejel od katoliških duhovnikov, včlanjenih v »Vzajemnost« memorandum, v katerem protestirajo duhovniki zagrebške nadškofije proti »kancelparagrafu«.

— **Komunisti in socialisti.** Iz Beograda poročajo: Dve tretjini komunističnih poslancev je odstopovalo v notranjost države, kjer bodo delovali na to, da se prepreči priključenje strokovnih organizacij Lapčevićevi skupini.

— **Bolgarija in naša država.** »Zemljedijsko Znamce«, organ bolgarskega ministrskega predsednika Stambolijskega, piše: »Prepričani smo, da nima Jugoslavija nobenih nakan proti nam. One je tako zavzeta za notranji posli, da si ne želi novih zunanjih neprilic. Poskušati, da bi okupirala del bolgarskega ozemlja, to bi značilo ne samo izzvali novo vojno, marveč bi to pomenjalo dobiti v želodec še eno novo ostrejšo iglo. Tega bi ona ne mogla vzdržati. Ni potreba, da Bolgareka draži Srbijo, še manj pa bi mogla le-ta v svojem želodcu prebaviti bolgarsko iglo. Ne moremo verovati, da bi se spuščali beogradske državniki v tako avanturo. Mi smo prepričani, da ne bodo odbili roke, ki jo prožimo Jugoslaviji radi zblizanja. Naj si so beogradske državniki radi prošlosti nasproti nam še tako nezaupljivi, vendar smo uverjeni, da bodo uvideli, da imajo opravka z novo Bolgarsko, ki je končno prekinila zvezi z bratomorno prošlostjo, krepko odločena, da živi v miru in slogi s svojim zapadnim sosedom in bratom.«

— **Duhovniki češkoslovaške narodne cerkve.** Niški vladika Dositej je posvetil v cerkvi sv. Nikolaja v Pragi tri pripadnike češkoslovaške narodne cerkve za svečenike. Kakor javlja »Čas«, so bili dotičniki že starejši gospode, ki so oženjeni in imajo številno rodobino. Dva v duhovnike posvečena sta višja revidenta državnih železnic, tretji pa

je profesor na realki v Plzni. Vsi trije imenovani gospodje so prevzeli svečeniško službo zgolj iz navdušenja za narodno cerkev.

— **Fašisti proti »božanju Jugoslovenov«.** Glavno glasilo fašistov v Trstu »Popolo di Trieste« priobčuje članek, ki končuje s temi besedami: »Čas je, da nehamo božati Jugoslovene. Končno in za vedno je treba prepovedati rabo jugoslovenskega jezika v državnih in občinskih uradih. Ta jezik je za vsakega, ki čuti italijansko, pravcata nedostojnost.« To so pojavi silno naraščajoče blaznosti, ki ugonobi fašizem ne pa jugoslovenskega jezika!

— **Kdo onečašča Italijo?** List »Voces repubblicane« priobčuje članek pod tem naslovom. Izvaja, da je politični sistem v novo priključenih pokrajinah Italijane razočaral. V Slovanih pa izval mržnjo in željo, priti pod drugo streho. K nezadovoljstvu je pripomoglo mnogo že izjemno stanje po zasedbi. Italijansko časopisje je pokazalo popolno nepoznanje naših krajev. Birokracija je delala samo v nezadovoljnost ljudstva. »Kjer je bil poprejen red, jasnost, točnost, elastičnost, tam je sedaj nered, zmešnjava, nedelavnost in obnemoglost«. Birokracija noče rešiti šolskega vprašanja v novih krajih spoznamo z možni, ki poznajo narodnostni značaj dežele. Nezadovoljnost vsled tega silno narašča. Nezadovoljni niso samo Slovani, marveč tudi Italijani. Elementi, ki so bili pred vojno lepo pridni, vpiljejo sedaj na korajžo proti Avstriji in Slovanom, ko ni več nobene nevarnosti, in s svojim krutim strahovanjem sejejo v srca Slovanov sovraštvo do Italije. Celo častniki se udeležujejo nezakonitih činov. »Ali je postopanje vlade italijansko in pošteno, da se dopušča v teh krajih onečaščenje imena Italije na tak način?«

— **Nadaljevanje trgovskih pogajanj med Češkoslovaško in Madžarsko.** Iz Prage poročajo: Madžarski trgovinski delegati dosepejo danes, 3. t. m. v Prago, nakar se bodo nadaljevala pogajanja, ki so se nedavno vršila v Brucku.

— **Prepoved nemških barv v Pragi.** Iz Prage poročajo: Policia je prepovedala društvu »Nemški dom«, da dekorira dvorano kazine z velenimiškimi, nemško-avstrijskimi in staro-avstrijskimi barvami.

— **Pot japonskega prestolonaslednika v Evropo — prevara.** »Daily Mail« prinaša senzacionalno razkritje, češ, da japonski prestolonaslednik, ki namerava prepotovati vsa evropska glavna mesta, v resnici niti ni pravi prestolonaslednik. Pravemu prestolonasledniku so politični krogi onemogočili potovanje. Ker pa je bilo potovanje japonskega prestolonaslednika že določeno in najavljeno, so oblasti zaplenile dolgo pred odpotovanjem vse slike japonskega prestolonaslednika in se je določila neka druga oseba dvora, ki naj prepotuje mesto pravega prestolonaslednika pod njegovim imenom Evrope.

Iz ustavotvorne skupščine.

—d Beograd, 1. junija. Popoldne se je seja ustavotvorne skupščine nadaljevala ob 16.30. Prvi je govoril komunist Laza Stefanović, ki je kritikoval politiko vlade, katera se ozira samo na banke in kapitaliste v škodo delavskega ljudstva. Pravi, da je izražanje po bankah doseglo že skrajne meje. Nato je govoril o podpiranju kmetkega prebivalstva ter je izjavil, da določbe v 3. oddelku ustave ne bodo izlele potreb kmetov in delavcev. Kritikoval je nadalje državni proračun, češ, da je 73% izdatkov določenih za voj. ministrstvo a samo 27% za ostale drž. potrebe, radi česar ni ničesar ostalo za zboljšanje kmetkega položaja, o čemer se toliko govori. (Ugovori.) Za tem je govoril minister za socialno politiko dr. Vekoslav Kukovec, ki se je bavil v svojem govoru z invalidskim vprašanjem, zaščito dece in delavskim vprašanjem. Glede invalidskega vprašanja je izjavil, da ne temelji samo na določevanju invalidskih pokojnin in podpor, temveč v prvi vrsti na zaščiti invalidov in dolžnosti države, zdraviti invalide. V drugi vrsti je skrb države, da usposobi invalide za stare ali nove poklice, v tretji vrsti pa, da vse izpopolnjuje s pokojninami in podporami. Kar se tiče prve vrste, se nikakor ne more reči, da ni naša vlada ničesar naredila za invalide. V naši državi imamo danes 48 zavodov za invalide in posebno invalidske bolnišnice. Pet zavodov imamo za izdelovanje protez, pet zavodov za tuberkulozne invalide in dve bolnišnici za druge bolezni. Nadalje obstoji 16 postaj za zdravljenje invalidov, osem invalidskih šol, trije zavodi za slepe invalide, tri za dosmrtno nesposobne invalide, 15 podobnih zavodov pa se gradi ter bodo dovršeni že tekom leta. Minister sodi, da je to za naša finančna sredstva zadostno. Dne 25. marca t. l. je bila izdana nova uredba, po kateri so se svote za podpiranje invalidov povečale. Ni majhna vsota, ki se je stavila v proračun za invalide in ki znaša 330 milijonov dinarjev. Pri ureditvi invalidskega vprašanja je glavna stvar določitev stopnje nesposobnosti. Vojaske oblasti po vojni niso mogle urediti svojih arhivov. Da bi vlada pospešila rešitev tega vprašanja, je 26. oktobra 1920 izdala uredbu, po kateri so se obnovila po vsej državi posebna invalidska sodišča po najbolj demokratičnem sistemu tako, da je v teh sodiščih zastopano tudi invalidsko društvo samo. Ta sodišča so prevzela od vojaških oblasti 100.000 neresenih invalidskih prošelj, ki bodo za dva ali tri mesece rešene. Z ozirom na to je

neupravičeno, ako se reče, da niso pristojne oblasti ničesar storile za ureditev invalidskega vprašanja. Glede zaščite mladine pravi minister, da se je osnoval oddelke za zaščito mladine, ki je podrejen ministrstvu za socialno politiko. Po vsej državi so se osnovali pokrajinski in okrožni oddelki za varstvo mladine. Danes se nudi urejena pomoč poim oblasti v večji ali manjši meri za 60.000 otrok, med tem ko se je 5000 otrok oskrbovalo v domovih, v kolikor je bilo to mogoče izvršiti. Ti otroci se niso samo vzdrževali, temveč tudi vzgajali. Nato je minister govoril o delavskem vprašanju. Sodi, da daje ustavni načrt delavcem vse, kar se more dati v moderni državi. Delavcem se nudi zavarovanje za slučaj starosti, bolezni, nesreče, smrti in brezposelnosti. Z ozirom na to vprašuje minister, ali so delavci v vseh državah dobili tako koncesijo brez boja? Z ozirom na govore o 10urnem in 8urnem delavnem času izjavlja, da je lanska stavka na železnicah dovedla v nevarnost uredbo o tej zadevi. Glede na ugovore proti uredbi o 8urnem delavnem času, točka 4., ki pravi, da ni izključeno, da se 8urni delavni čas, ki je normalen, more podaljšati, ako je to potrebno, ugotavlja, da je 70% delavcev, ki so zaposleni v manjših obratih, zahtevalo, da se dovoli ta izjema, po kateri smejo obrtniki delati tudi 10 ur na dan. Vprašuje, kako se more reči, da ni to demokratično postopanje po parlamentarnih načelih, ako se vlada na tak način odzove volji naroda in ustreže željam posameznih skupin delavstva. S tem pa ni kršeno glavno načelo o 8urnem delavnem času v industrijskih in tovarniških podjetjih. Na podlagi teh razlogov sodi, da morajo priznati zastopniki delavskih množic, ako so iskreni, da je ustavotvorna skupščina z ustavnim načrtom, ki ga je predložila, storila svojo dolžnost napram delavskemu razredu, ko je priznala napredek naše družbe sploh z zaščito kmetkega kakor tudi delavskega prebivalstva.

Za tem je govoril poslanec dr. Svetomir Mijatović (demokrat) o zasebni lastnini, ki je podlaga družabnemu redu. Poudarja, da v principu ne pomenja vzdrževanje družbanega zla. Glede agrarnega vprašanja je izjavil, da ni samo gospodarsko, temveč tudi socialno in nacionalno. Nato je govoril o prednostnih male posesti pred veliko. Vojvodinske posesti se ne obdelujejo racionalno in zato bi ne bilo nobene škode, ako se vlepesešči razdele na male. Za tem je govoril o kolonizaciji. Kolonizacija v zvezi z agrarno reformo

na bi ustvarila čvrst nacionalni zid napram Madžarski, ki še vedno zahteva integriteto. — Nato je govoril poslanec Mihaljo Stojčić (semijoradnik), ki je naglašal, da je srbski kmet pretrpel mnogo škode v pripravah za vojno, kakor tudi v vojni sami, ko je upal na boljše življenje. Spoznal pa je, da ni dobil ničesar od drugih gospodarskih strank in da nima od vseh drugih strank ničesar pričakovati. Zaupa samo v vojvodinskega ratarja, bosanskega, hrvatskega in dalmatinskega seljaka ter slovenskega kmeta, s katerim hoče skupno izvajati gospodarsko in kulturno svobodo. Svoj govor je končal s pozivom vladi, naj tretji oddelke vrne ustavnemu odseku, ki naj ga izpremeni na podlagi določb ustavnega načrta zemljoradniškega kluba. — Nato je govoril dr. Čeda Kostić (radikalce), ki je kritikoval posamezne člene 3. oddelka. Kar se tiče agrarne reforme, je izjavil, da zadostujejo določila, ki jih vsebuje. — Za njim je govoril Vladimir Milić (komunist) o invalidskem vprašanju ter pobijal izjavljanja ministrstva za socialno politiko, češ, da je vlada izdala celo vrsto odredb v korist invalidom.

Telefonska in brzojavna poročila.

Koroško vprašanje na dnevnem redu.

— Beograd, 2. junija. »Balkan« priobčuje tole brzojavko iz Prage: »Pokret v Avstriji za združjenje z Nemčijo se v tukajšnjih političnih krogih ne presoja kot brezpomemben pojav. Na spratno, po vseh znakih soditi je to pravda, ki ima lahko zelo resne posledice. Iz zanesljivega vira smo izvedeli, da francoska vlada ni ravnodušna napram temu gibanju in da bo s svoje

strani ukrenila vse, da se pogodbeno točke obdrže neizpremenjene v veljavi. V Parizu že razmišljajo o nevtralnem koridorju, ki bi vezal Češkoslovaško s Kraljevino SHS. Vprašanje o reviziji koroškega plebiscita in o združitvi Koroške s Kraljevino SHS je predmet resnega razmišljanja v Londonu in v Parizu.

Posel romunskega ministrskega predsednika v Beogradu.

— d Pariz, 1. junija. Kakor poroča »Journal des Debats«, pride romunski minister zunanjih poslov

Take Jonescu koncem tega tedna v Beograd, kjer se bo razgovarjal z jugoslovenskimi državniki.

Vojaška konvencija z Romunijo.

— d Beograd, 2. junija. V političnih krogih se govori, da bo Jugoslavija v kratkem sklenila z Romunijo vojaško konvencijo, ki bo podobna oni, ki je sklenjena s Češkoslovaško. Pogajanj z Romunijo

se udeleži tudi češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš. S sklepanjem te vojaške konvencije je v zvezi tudi prihod romunskega ministra za zunanje posle Take Jonesca.

Ustaja v Zgornji Sleziiji.

— d Varšava, 2. junija. Z vstaškega ozemlja javljajo več uspešnih napadov Nemcev proti fronti upornikov. Po najnovejših vesteh so francoske čete že začele zasedati nevtralne meje.

taljon, ne da bi bil zadel na kak odpor. V okrožjih Křižne in Olešno in v ostalih okrožjih je položaj bistveno neizpremenjen. Ribare severno od Kozel so morali Nemci na pritisk poljskih vstašev izprazniti.

— d Opole, 1. junija. Danes je došel v Velke Strelce angleški ba-

Antantia in Nemčija.

— d London, 2. junija. Iz New Yorka se doznava: Prvi obrok Nemčije v višini 47 milijonov dolarjev je došel danes v zvezno rezervno banko. Nemška vlada je včeraj potom posredovanja štirih newyorških bank dopolnila to izplačilo v bančnih nakaz-

— d London, 2. junija. Listi poročajo, da so Anglija, Francija in Italija skupno poslale bavarski vladi ostro noto, v kateri se protestira proti trditvi bavarskega ministrskega predsednika, češ, da Bavarska ne more pričeti z razoroževanjem.

Razorožitve Bavarske.

— d London, 1. junija. Da se razprše pomisleki, ki so se pojavili glede Bavarske, je angleška vlada snoči svojega zastopnika v Münchnu pooblastila, naj bav. vladi kategorično izjavi, da Bavarski glede

razorožitve ne bo dovoljenih nobenih drugih ugodnosti, kakor ostali Nemčiji. Popolna izvedba pogojev antantnega ultimata je edina pot s katero se Bavarska in vsa Nemčija izogne neprijetnostim.

Iz madžarskega parlamenta.

— d Budimpešta, 1. junija. V današnji seji narodne skupščine je povzel besedo min. predsednik grof Bethlen in razpravljal o govorih, ki so jih imeli poslanci pri debati o programu. Ministrski predsednik je izjavil med drugim: Najsi bo Madžarska še tako enotna, pred narodnostnimi vprašanji se ne sme zapirati in se mora v vprašanju narodne enakopravnosti ukloniti do skrajnosti. V interesu države je, da si Madžarska ohrani simpatije onih prijateljev, ki so vsled mirovnih določb še izven države. Ministrski pred-

sednik je nastopil proti sumničanju, da ima madžarska vlada namen, ovirati vpostave svobodnih odnošajev. Zadnja seja ministrskega sveta je sklenila, ponovno proučiti vse sklepe, ki se tičejo odredb glede pravic vlade. Ministrski predsednik je nato protestiral proti obdoljevanju strankarstva glede zvez. Nato se je bavil z internacijskim vprašanjem in izjavil, da se nahaja doslej v internaciji 1192 oseb, med njimi 329 inozemcev. Vlada se je že obrnila glede tega na posamezne države.

Protiboljševiški nemiri v Petrogradu.

— d Kodanj, 1. junija. »Berlingske Tidende« objavljajo tole brzojavko iz Helsinfora: V zvezi z ustavitvijo razdeljevanja kruha so se nemiri v Petrogradu jako povečali. Na več krajih mesta so bili krvavi spopadi. Nezadovoljni de-

lavci so imeli navzlic terorizmu sovjetske vlade javna zborovanja, na katerih so ostro napadali sovjetsko vlado. Petrogradska vlada je zapovedala, da se morajo vsi voditelji protirevolucionarnih delavcev aretirati.

Zveza med boljševiki in Angoro.

— d Beograd, 2. junija. Presburo poroča iz Aten: Delegati Kemal paše se nahajajo na poti v Moskvo, sovjetski delegati pa na poti v Angoro. V Trapezuntu sta se de-

legaciji sešli, da bi še enkrat skupno precizirali posameznosti nedavno sklenjene pogodbe med sovjetsko Rusijo in vlado Kemala paše.

Z vseh koncev sveta.

— d Moskva, 2. junija. Namestnik ljudskega komisarja za zunanje zadeve je naslovil na vse vlade, v čijih območjih se nahajajo ruski podaniki, ki se mislijo vrniti v Rusijo noto, naj se dotičnim ruskim državljanom sporoči, da se smejo samo tedaj vrniti v Rusijo, če je predhodno država, v kateri se nahajajo začasno, zaprosila za to in če je ruska vlada prošnji ugodila. Sovjetska vlada je zato izdal to naredbo, ker z onimi, ki pridejo iz tujih držav v Rusijo nazaj, namenoma pridejo včasih tudi protirevolucionarji v državo.

— d Pariz, 2. junija. Donavska konferenca je včeraj odobrila določila o lokalnem prometu iz enega pristanišča v drugo na sedaj mednarodni Donavi, in pričela proučevati točke, ki se pečajo z določili o osebnih mednarodnih podonavske komisije.

— d Leipzig, 2. junija. Danes je padla obsodba v procesu Neumann. Obtožene Neumann je bil vsled zlorabe svojih podrejenih v dvanajstih primerih obsoljen na šest mesecev ječe. Vstrel se mu je tudi preiskovalni zapor.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 3. junija 1921.

— Prva seja novega občinskega sveta ljubljanskega bo, ne kakor je bilo prvotno določeno v tork, marveč v sredo dne 8. t. m. ob 17. pop. v mestni zbornici. Na dnevnem redu je volitev župana in podžupana. Sejo otvori g. Janko Jeglič kot najstarejši občinski odbornik.

— Koroški Nemci trepečejo. Ze zadnjič smo poročali, da prihajajo v Celovec plombirani vagoni natovorjeni s strelivom, puškami in strojinami, z Bavarskega pa številni, civilno oblečeni člani borbenih organizacij »Oresche«. Včeraj pa je nam došlo zaupno, a povsem zanesljivo poročilo, da so Nemci pripeljali v Ziljsko dolino sedem velikih topov ter jih namestili na strateško važnih točkah. Koroški Nemci torej računajo z vso gotovostjo, da zasedejo jugoslovenske čete v najkrajšem času Koroško. Zato se pripravljajo za oborožen odpor. Na drugi strani pa skušajo z vsemi sredstvi doseči, da bi se ustavilo v Avstriji plebiscitno gibanje za združitve z Nemčijo, ker se zavedajo, da je jugoslovenska intervencija neizogibna, ako se bo ta pokret nadaljeval. Da bi v tem oziru uplivali na vladne kroge zlasti pa na avtonomno štajersko vlado, pošiljajo na Dunaj in v Gradec obširna poročila, v katerih zatrjujejo, da ob koroški meji kar mrgoli jugoslovenskega vojaštva in da je računati s tem, da že danes ali jutri udarijo na Koroško jugoslovenski četaši in da izbruhne v slovenskem delu Koroške med ondotnim slovenskim prebivalstvom, ki je baje oboroženo do pete, pravcata pobuna. Takšno poročilo priobčuje s Koroškega na primer dunajska »Reichspost«, katero poročilo objavljamo na drugem mestu. Vse te vesti so seveda samo pravljice, strašilo za Dunajčane in renitence Gradčane, ki s svojo trdovratnostjo glede ljudskega glasovanja baje spravljajo v nevarnost Koroško. Radovedni smo, če bo ta bavav s Koroškega splašil štajerce v toliko, da bodo preklicali že napovedani plebiscit.

— Razpuščen občinski odbori. Poverjenstvo za notranja dela je razpuščilo občinske odbore v Vratji vasi, Vratjem vrhu, Apačah, Drobetnicah, Črncih, Latvercih, Plitvcih, Segovcih, Zepovcih in Zilbercih. V vseh teh občinah so postavljeni gerenti.

— Pravilna krajevna imena. Poverjenstvo za notranja dela razglasa, da je pravilno ime za kraje »Pristovac« v občini Škofja vas, Dobrna in Šmarje pri Jelšah ime »Pristava«, za občino Sv. Martin v Rožni dolini, v celjskem okraju ime »Smartno v Rožni dolini« in za občino in kraj Sv. Peter ob Savinji ime »Sv. Peter v Savinski dolini«.

— Neutemeljeno podtikanje. V članku »Quo vadimus?«, ki ga je priobčil v našem listu bivši delegat na mirovni konferenci v Parizu in vseučiliški profesor g. dr. Zolger, razpravlja tudi današnje »Jutro«. Pri tem izraža mnenje, da je »Notus«, na čegar izvajanja o Tardieujevi knjigi »La Paix« v našem listu odgovarja g. dr. Zolger, dr. Otokar Rybář, »ki je imel kot delegat Jugoslavije na mirovni konferenci do dobra spoznati francosko politiko«. Zato se nam zdi potrebno, da izjavimo, da dr. Rybář dotičnega članka ni napisal in tudi ni z njim v nobeni zvezi.

— Predavanje o VII. vsesokolskem zletu v Pragi. Konzulat Češkoslovaške republike je včeraj ob 8. zvečer priredil v Mestnem domu predavanje o zadnjem vsesokolskem zletu v Pragi. Uvodoma je g. konzul dr. Benčič iskreno pozdravil navzoče občinstvo in v toplih besedah spregovoril o gospodarski in kulturni vzajemnosti med Češkoslovaki in Jugoslovenci. Dr. Pestotnik je nato v svojem predavanju splošno poudarjal veliki pomen zadnjega zleta za napredek Češkoslovaške republike ter za vpostavitve reda in discipline v češkoslovaški javnosti. Nato je s pomočjo 70 skioptičnih slik občinstvu razložil vsesokolski zlet. — Obisk je bil dober, med drugimi so posejtili predavanje predsednik razmejivne komisije general Maišter, sanitetni šef g. dr. Krajč, za višji šolski svet višji nadzornik g. E. Gangl, dalje številni člani češkoslovaške kolonije, starešinstvo JSS, zastopnice ženskih izobraževalnih organizacij in članice Sokola. — Prihodni predavanje bo v tork, 7. t. m., ob 8. zvečer v Mestnem domu. To predavanje se bo nanašalo na članke proste vaje, na bojno taktiko Žižkove vojske in na lepi prizor postavitve kipa svobode. Gostje, ki so posejtili včerajšnje predavanje, so prosti vstopnice. Predavanje bo pojasnjevalo 90 slik, ki so izpredno kran-

Sokolstvo.

— Sokolska župa v Ljubljani poziva vsa bratska sokolska društva, da se udeležijo slavnostne otvoritve prvega Sokolskega doma naše župe v svobodni domovini 5. junija na Viču v kar največjem in častnejšem številu in to tembolj, ker je Sokolski dom mogočen spomenik neprecenljive vstrajnosti in sokolske poštenosti naših bratov na Viču. Sokoli, pohitimo k bratom, da se v njihovem objemu poračujemo zopetne zmage Sokolske Misi! — Zdravo! — Predsedstvo sokolske župe v Ljubljani.

Društvene vesti.

— Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani ima v nedeljo dne 5. junija t. l. dopoldne ob pol 10. v veliki dvorani hotela Union svoj redni občni zbor z objavljenim dnevnim redom, h kateremu se vsi hišni posestniki in posestnice ponovno vabijo. Občni zbor naj bo obenem shod vseh ljubljanskih in okoliških hišnih posestnikov, ki naj skupno in glasno protestirajo proti vsem storjenim krivicam. Na shodu bodo razpravljali o najnovejši stanovanjski naredbi, ki nam hoče vzeti še zadnje, v zakonu zajamčene pravice ter tam ponoviti proteste proti njenemu uveljavljanju. Nujno je potrebno, da se tega zbora udeležijo prav vsi hišni posestniki, ne glede na to, ali so že naši člani ali ne, da s tem pokažemo solidarnost in stanovanjsko zavest hišnih posestnikov. Občni zbor je edino pravo mesto, kjer vsak posestnik lahko poda svoje nasvete in želje. Vsak naj smatra za svojo dolžnost, da ne ostane doma! Končno se še objavlja, da se je naša društvena pisarna z dnem 1. junija t. l. preselila v Šelenburgovo ulico št. 5 (hiša našega člana g. Bonača). I. nadstropje, na levo, kjer se bode uradno vsak dan za sedaj od 4. do 6. popoldne. Tam dobi vsak hišni posestnik, tudi z dežele, brezplačno vsa potrebna pojasnila, s čemur bode gotovo vsakomur ustrezno. Za pismena vprašanja je priložiti znamko za odgovor. Priporočamo tudi nakup novih hišnih redov.

— Zgradba Narodne biblioteke v Beogradu. Iz Beograda poročajo: Gospod Wods Kapser, tajnik Carnegievega fonda, ki je že dlje časa v Beogradu, je sklical te dni zastopnike beogradskega časopisa in jim sporočil, da je zgraditev nove Narodne biblioteke že odobrena in da se v najkrajšem času prične graditi na dirkališču.

— Podružnica Zveze jug. želez. na Rakeku priredi s sodelovanjem podružnic J. M. v nedeljo, dne 5. junija veliko vrtno veselico v parku g. Lavriča. Na programu: Koncert Z. J. Z., petje, srečolov, šaljiiva pošta, ameriška ženi-tev. Komur torej le količkar dopušča čas, ne pozabi ugodno priliko, in naj poseti osvobodjene brate in sestre in pokaže s tem, da nam gori srce tudi za one še zaslužene onkraj parka. Vlakovne zveze zelo ugodne, iz Ljubljane vozita brzi ob 11.55 in osebni ob 14.25. Iz Rakeka ob 20.20 in 23.43.

— Zveza delovodij in industrijskih uradnikov je že ustanovila tri okrajna društva in sicer: Kamnik, Tržič in Jesenice. Okrajno društvo za Ljubljano ima v soboto 4. junija v gostilni pri Zlati ribi ob pol 8. zvečer zborovanje ter je dolžnost vsakega člana, da se zborovanja udeleži. Sprejemajo se tudi novi člani. Pojasnila zaradi pristopa se tudi dobijo pri tajniku D. Verbič, Zaloška cesta 2.

— Veselični odsek »Splošnega ženskega društva« ima v soboto 4. t. m. ob

18. zvečer v društvenih prostorih na Rimski cesti št. 9 sejo, na katero se vse odbornice nujno vabijo, ker se bo razpravljalo o zelo važni stvari.

— Produktivna zadruga čevlarskih mojstrov za Slovenijo v Ljubljani in Čevlarska zadruga za Ljubljano in okolico vabi gg. člane, ki se nameravajo udeležiti »vselejskega dela«, v nedeljo, dne 5. junija, točno ob 10. dopoldne v restavracijo Narodnega doma. K temu sestanku se vabijo vse obstoječe organizacije in zadruga v Sloveniji, ki so bile svoječasno že pisмено obveščene, da pošljejo vsaj po enega delegata.

Ljubljanska porota.

— Dva nevarna vlomilca. Pred večerajšjo poroto 2. t. m. sta bila zaradi hudodelstva tatvine obsojena: Miha Bubnič na sedem let in Albert Razgon na 18 mesecev težke ječe. Miha Bubnič, rodom iz Pregarjev pri Podgradu v Istri, je zelo nevaren, mlad in močan vlomilec. Po ječah je zaradi vlomov presedel že sedem let. Začetkom lanskega leta se je klatil po raznih krajih, posebno po Savinski dolini. Izvršil je nebroj, okoli 16, drznih vlomov. Pokradene stvari je potem prodajal raznim kmetom za sramotno nizke cene. Na svoji vlomski turneji se je seznanil z Albertom Razgonom, rojenim v bližini Lyona v Francoskem. Dne 30. julija ponoči je Bubnič vlomil v hišo Antona Novaka v Zaječevniku in odnesel razno blago v vrednosti 12.776 K. Drugo noč, 1. avgusta, pa je skupno z Razgonom vlomil v malo prodajalno rudarja Karola Fortaja v Kotredžu in pokradel najraznovrstnejše predmete v vrednosti 15.035 K.

— Tatvina. Delavec France Štiglič iz Skofje Loke je bil obsojen na eno leto težke ječe, ker je trgovcu Deisingerju ukradel zaboj vžgalic, vrednih 4800 K in mlinarju Komatarju štiri vreče pšenice, vredne 2600 K.

Izpred sodišča.

— Lep zakonski mož. Stefan Grah iz Ropače v Prekmurju se je naveličal svoje žene ter začel občeati s svojimi hlapci. Žena ga je zato zapustila in odšla k svojemu očetu Janezu Grlecu v Večeslavce. Tudi hlapce je bilo sram in so ušli svojemu gospodarju. Grah si je zaželel zopet ženo in šel po njo k svojemu tistu, toda žena ga je odklonila.

Glavni urednik:
Rasto Pustoslemšek.
Odgovorni urednik:
Božidar Vodeb.

Tužnim srcem javljamo, da je našo nepozabno hčerko in sestrico

Minko

po dolgi in mučni bolezni dne 3. junija 1921 Vsegamogočni k Sebi vzel.

Pogreb se vrši dne 4. junija 1921 ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Gradišče 14, na pokopališče Sv. Križu. Se priporoča v molitev in spomin!

Radovljica-Skofja Loka-Ljubljana, dne 3. junija 1921.

Žalnojoča rodbina Debeljakova.

Kupijo se vodovodne in plinovne cevi 3/8 dolge in tudi odpadki, ter različno uporabljivo staro železo. F. Batjel, Ljubljana, Stari trg 28. 3800

Odda se lepo suho skladišče, stene obložene z deskami, katere se tudi prodajo, s 15. junijem. Ogleda se lahko pri družbi »SAD« v Ljubljani, Beethovnova ul. 10. 3813

Trgovski lokal Vzamem v najem v Ljubljani na prometni ulici proti primerni odstopnini, istotako se vzame tudi stanovanje 2 — 3 sob in kuhinje. Pripravljen sem vzeti pod ugodnimi pogoji celo poslojpe v najem ali pa kupim. Ponudbe poslati je na uprav. Slov. Naroda pod »Poslojpe/3738«.

Žrgovski pomočnik star 24 let, soliden, pošten, izurjen v spekerijski in mešani stroki, zmožen slovenskega, nemškega in italijanskega jezika, želi boljše službe bodisi v mestu ali na deželi, nastopi lahko takoj. Cenjene ponudbe prosil pod »Marjiv 100/3809« na uprav. Slov. Naroda.

Hiša v Višnji gori št. 52 enonadstropna je na prodaj ali se zamenja za manjšo v Ljubljani. Hiša obstoji iz 11 sob, 3 kuhinj, 2 kleti, 1 hleva in 2 vrto. Uporabna za trgovino. Naslov pove uprava Slovenskega Naroda. 3798

Vabimo rednemu občnemu zboru Posojilnice za sodni okraj Velikolaški in okolico reg. zadruga z neomejeno zavezo ki se vrši dne 12. junija 1921 ob 2. uri popoldne v posojilniški pisarni

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje letnega računa.
3. Volitev 1 člana v načelstvo.
4. Slučajnosti.

Ako bi ob določeni uri ne bil ta občni zbor sklepčen, se vrši v smislu pravil § 36 pol ure pozneje brez ozira na zastopane dežele in navzoče zadržane drugi občni zbor v istih prostorih in z istim dnevnim redom. 3790

Načelstvo.

Dobro ohranjen otroški voziček na prodaj. Hilserjeva ul. 3. I. 3791

Različna dragoc. nakitja (deset komadov) se prodajo za 150.000 dinarjev, toda le skupno. Pojasnila daje Posojilnica v Radovljici. 3805

Dobro situiran mlad podjetnik išče lepo mesečno sobo s separatnim vhodom in če mogoče z uporabo kopalnice. Prijazne ponudbe pod »Stalno 3813« na upravo Slov. Naroda. 3813

Ženitna ponudba! Mladenič, 32 let star, zdrav in močan, poseduje 250.000 kron, išče gospodično ali vdovo od 25 do 30 let staro, brez otrok, zdravo, pošteno, tudi na deželi z majhnim posestvom. Slika in naslov pod »Jakob/3747« na uprav. Slov. Naroda. 3747

Razglas.

Stalna vojna bolnica v Ljubljani prodaja potom ofer. licitacije ves od 11 konj producirani gnoj za dobo od 1. julija do 31. decembra t. l.

Reflektanti naj predložijo ponudbe najkasneje do 15. t. m. do 9. ure za celo količino produciranega gnoja in dnevno ceno za vsakega konja.

Stalna vojna bolnica Dravske divizijske oblasti.

Prva specialna trgovina z rokavicami in parfumi nudi:

rokavice za dame in gospode, kakor tudi fine črne, raznobarvne francoske damske nogavice.

Najfinjši francoski parfumi.
Gueidy Paris: Vasthi, Antar, Le Bois Sacre, La Violette, Eau de Cologne
O. Bračko, Ljubljana
Dunajska cesta šte. 12.

Otroški voziček Brennabor, skoraj nov, napredaj. Slika Lepodvorska ulica 222, vrata 3. 3816

Solidna uradnica išče sobo s hrano ali brez hrane. Ponudbe pod »Solidna 3815« na upravništvo Slov. Naroda. 3815

Pisalni stroj

znamke »Courier«, skoraj nov, se ceno prodaja. Ponudbe pod »Courier 100/3807« na upravo Slov. Naroda. 3807

Proda se več perila za dojenčke, še novo, zimski ženski klobuk, boa in mufl. Poizve se: Jenkova ulica št. 4 od 7. do 8. zvečer. 3808

Sobo z električno razsvetljavo v sredini mesta išče mlad, soliden samec. Cena postranska stvar. Ponudbe pod »Stavbenik 3806« na upravo Slov. Naroda. 3806

Lokomobile prevozne, 12/16 PS se ceno prodajo. Ogledajo se pri A. Molik, Ljubljana, Vojaška ul. 10 (v mlekarji za belgijsko vojašnico). 3749

Prodajalka,

le dobra moč, se takoj sprejme proti dobri plači. Ponudbe na upravo Slov. Naroda ako možno s fotografijo pod »Prodajalka/3578.« 3578

Blagajna posebne vrste, emailirana kopalna banja, velik in srednji štedilnik in 2 meterski traverzi ceno napredaj. Naslov pri uprav. Slov. Naroda. 3711

Kupite in berite hudomušno kratkočasnice

„Poper in paprika.“
Cena s poštnino 8 K.—Denar se prosi naprej. Dobi se v vseh knjigarnah. 2588

STENICE

in njihova legla uničuje sigurno in brzo samo

„MORTIN“
pokusna steklenica K 15.—
politrna K 60.—
enolitna K 100.—
Predprodavalec popust.

M. Janker, Petrijnska ul. 3 Zagreb 15. 3810

Industrijsko podjetje v Sloveniji išče za takojšnji nastop izveščanega

korespondentastrojepisca, ki je več državne in nemškega jezika in stenografije. Resni reflektanti naj vpošljejo ponudbe z navedbo referenc na uprav. Slov. Naroda pod »Korespondent/3787.« 3787

Urarska in draguljarska obrt, velika, se prodaja takoj radl preseljenja. Lav. Stopinski, Požega, Slavonija. 3767

medicinske aparate in vse orodje ter vsa zdravila domače lekarne. Moj naslov se izve v uprav. Slov. Naroda. 3777

Apno prve vrste

približno 25 vagonov se odda pričetkom julija. Cene po dogovoru. Ponudbe pod »Apno« poste restante Novo mesto. 3784

Čreslo (lubje)

mlado smrekovo, lomljeno, suho, kupuje veletrgovina drvom i ugljenom M. Herlinger, Karlovac, Hrvatska. 3785

Petrolej I^a

raf. svetli, prodaje dokle zaliha traje uz cijenou od K 19.— po netto kg uključivo drvene bačve trg. tvrtka A. Wilczeka naslj. u Varaždinu. 3788

Kuharica

perfektna, dobra gospodinja, se takoj sprejme. Plača in oskrba prvovrstna. Istotako se sprejme tudi pridna sobarica. One, ki znajo vsaj nekaj šivati, imajo prednost. Ponudbe naj se naslove na »Ljubljana, poštni predal št. 79.« 3742

Dražba pohištva

se vrši v soboto dne 4. t. m. ob 10. uri popoldne v skladišču »SAKANA« Dunajska cesta 33. 3797

Sodi.

Kupim nekaj dobrih hrastovih vinskih hranilnih sodov od 25—35 hl vsebine. Nadalje večjo množico brezhibnih vinskih sodov od 60—400 litrov. Fran Celestina, Ljubljana, Dolajnska c. 10.

Vzgojiteljica,

večja slovenščina, nemščina (event. tudi drugih jezikov), klavirja se sprejme k dvema otrokoma od 7 do 10 let pod ugodnimi pogoji takoj. Prednost imajo tiste, ki se razumejo nekoliko na ročna dela, šivanje in gospodinjstvo. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 3762

Samostojen vodovodni instalater

in monter za centralno kurjavo se takoj sprejmeta pri »Obnovi« gradbeni družbi z o. z. v Ljubljani. Javita naj se v pisarni v Gašjevi ulici. 3822

Opekarna v Raču

prodaja najceneje zarezno in drugo strojno opeko, zidak, cevi za drenažo najboljše vrste.

Sprejmeta se dva dobro izveščana čevlarska pomočnika v trajno delo. Anton Breclj, Dunajska cesta št. 6, Ljubljana. 3772

Žrgovski sotrudnik prvovrstna moč v trgovini mešanega blaga in železnine se sprejme pri Jos. Osolinu v Laškem, Sp. Stajersko. 3799

Prodajalka, zmožna samostojno voditi trgovino, se sprejme. Ponudbe na Makso Kopitar, trgovec, Cerkljica pri Rakeku. Istotako se sprejme učencec. 3802

Gospodična želi konverzacije v srbohrvaščini, najraje s kako gospodično. Plača po dogovoru. Ponudbe pod »Konverzacija 3799« na upravo Slov. Naroda. 3799

Drogerija

v zvezi z damskim in moškim frizirnim salonom, dokazano prav dobro idoča, ležeča na glavni cesti, obstoječa iz treh velikih lokalov v večjem mestu Vojvodine se radi rodbinskih razmer prodaja ali odstopi. Ponudbe pod »Drogerija 3729« na upravo Slov. Naroda.

CUNARD LINE
Veliki poštni parobrod
„CALABRIA“
odplove iz Trsta v New-York.
Odhod iz Ljubljane dne 6, 7, in 8. junija. Potniki se imajo prijaviti v pisarni v Ljubljani Kolodvorska ul. 26 najkasneje do 8. junija t. l.

Gospodarska zveza, Ljubljana.

Prvovrstno češko letno blago za moške in ženske obleke po izredno nizkih cenah. Perilno blago v oseh vrstah na zalogi. Na debelo. Na drobno.

Za jugoslovanske planinske dežele sprejme dobro navedenega

zastopnika

večja, zmožna warndorfska firma za hlačevo in manipulacijska firma, Cenj, ponudbe z namenbo že zastopanih turdk na Postfah 8, Warndorf.

Medić, Rakovec & Zankl

preje A. Zankl sinovi.
Tovarna kemičnih in rudninskih barv ter lakov.
Centrala: Ljubljana. D. z. o. z. Skiadišče: Novisad.
Brzjavil: Meraki, Ljubljana. Telefon: 64.

Emajlni laki. Pravi firnež. Barva za pode.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljnate, mavce (Gips), mastenec (Federweiss), strojno olje, karbolinej, steklarski in mizarski klej, pleškarski, slikarski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to sroko spadajoči predmeti.
„MERAKL“. Lak za pode. „MERAKL“. linoleum lak za pode. „MERAKL“. Emajlni lak. „MERAKL“. Brunoline.
Ceniki se začasno ne razpošiljajo!

Društvo slušateljev juridične fakultete naznanja žalostno vest, da je njegov član, tovariš

Ante Sivka

pravnik v VIII. sem.
v torek, 31. maja t. l. preminul.
Tovariši ga ohranijo v nepozabnem spominu.
V Ljubljani, dne 3. junija 1921.